

ENERĢLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [JULIANE KOKOTT] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 2. jūnijā (1)

Lieta C-533/03

Eiropas Kopienu Komisija

pret

Eiropas Savienības Padomi

Regula (EK) Nr. 1798/2003 – Direktīva 2003/93/EK – Juridiskā pamata izvēle – Jādziens “fiskālie noteikumi”

I – Ievads

1. Ar šo prasību atcelt tiesību aktu Komisija vērsās pret to, ka Padome, pieņemot 2003. gada 7. oktobra Regulu (EK) Nr. 1798/2003 par administratīvu sadarbību pievienotās vērtības nodokļu jomā un Regulas (EEK) Nr. 218/92 atcelšanu (2), kā arī Padomes 2003. gada 7. oktobra Direktīvu 2003/93/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 77/799/EEK, kas attiecas uz dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpējo palīdzību tiešu un netiešu nodokļu piemērošanas jomā (3), ir balstījusies attiecīgi uz EKL 93. pantu, kā arī uz EKL 93. un 94. pantu, nevis, kā Komisija ieteikusi, uz EKL 95. pantu.

2. Apstrīdētā regula paredz nosacījumu, saskaņā ar kuriem dalībvalstu nodokļu iestādes sadarbojas savstarpēji un ar Komisiju pievienotās vērtības nodokļa iekasēšanas jomā, savukārt apstrīdētā direktīva paplašina jau spēkā esošās Direktīvas 77/799/EEK par dalībvalstu kompetentu iestāžu savstarpēju palīdzību tiešo un netiešo nodokļu jomā (4) piemērošanas jomu, tajā iekļaujot arī nodokļu piemērošanu apdrošināšanas prēmijām.

3. Lieta pārcērtā ir par to, vai šie noteikumi, kas regulē kompetentu iestāžu savstarpējo palīdzību nodokļu jomā, ir uzskatāmi par fiskāliem noteikumiem EKL 95. panta 2. punkta izpratnē. No tā ir atkarīgs, vai šajās lietās atbilstoši EKL 95. panta 1. punktam saskaņā ar EKL 251. pantu tiek piemērota koplēmuma procedūra, vai arī Padome pārcērt Eiropas Parlamenta uzklaušanās atbilstoši EKL 93. pantam un EKL 94. pantam pieņem lēmumu vienbalsīgi.

II – Apstrīdētie noteikumi

A – Prasības priekšvēsture

4. Ar Direktīvu 77/799, kas balstīta uz EEK I-guma 100. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 94. pants), tika izveidots Kopienas tiesiskais pamats dalībvalsts kompetento iestāžu apmaiņai ar informāciju tiešo nodokļu jomā. Šīs direktīvas piemērošanas joma, balstoties uz EEK I-guma 99.

pantu (v?l?k p?c groz?jumiem – EKL 99. pants, jaunaj? redakcij? – EKL 93. pants) un 100. pantu, tika paplašin?ta un v?l?k aptv?ra pievienot?s v?rt?bas nodokli (5), bet p?c tam, balstoties uz EEK l?guma 99. pantu, – akc?zes nodokli miner?le??ai, alkoholam un alkoholiskajiem dz?rieniem, k? ar? tabakas izstr?d?jumiem (6).

5. Tad, balstoties uz EEK l?guma 99. pantu, ar Regulu (EEK) Nr. 218/92 (7) tika izveidota kop?ga sist?ma, kur? dal?bvalstu atbild?g?s [nodok?u] iest?des apmain?tos ar inform?ciju par dar?jumiem Kopienas iekšien? (8). Š? kop?j? sist?ma 2002. gad? ar Regulu (EK) Nr. 792/2002, balstoties uz EKL 93. pantu, uz laiku tika groz?ta attiec?b? uz papildu pas?kumiem elektronisko dar?jumu jom? (9).

6. Lai PVN jom? esošos regul?jumus apkopotu vien? ties?bu akt? un skaidr?k noteiktu dal?bvalstu sadarb?bas principus, 2001. gada 18. j?nij? Komisija iesniedza Padomei priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direkt?vai par administrat?vu sadarb?bu pievienot?s v?rt?bas nodok?a jom? (10). Turkl?t Komisija iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direkt?vai, ar kuru tiku groz?ta Padomes Direkt?va 77/799/EEK par dal?bvalstu kompetento iest?žu savstarp?jo pal?dz?bu tiešo un netiešo nodok?u piem?rošan? (11), k? rezult?t? administrat?v? sadarb?ba attiektos ne tikai uz tiešo un netiešo nodok?u jomu, bet ar? uz nodok?u piem?rošanu apdrošin?šanas pr?mij?m. P?c Komisijas ieteikuma abiem ties?bu aktiem b?tu j?balst?s uz EKL 95. pantu.

7. Š? priekšlikuma ?stenošanas gait? Padome pie??ma abus apstr?d?tos aktus, bet main?ja to juridisko pamatu. Padome, pie?emot Regulu Nr. 1798/2003, balst?ja to uz EKL 93. pantu, bet Direkt?vu 2003/93 – uz EKL 93. un 94. pantu.

B – *Regulas Nr. 1798/2003 saturs*

8. Regulas Nr. 1798/2003 pirmo tr?s apsv?rumu redakcija ir š?da:

“(1) Nodok?u nemaks?šana [kr?pšana nodok?u jom?] un izvair?šanās no nodok?u maks?šanas, kas notiek vair?k nek? vien? dal?bvalst?, rada zaud?jumus budžet? un p?rk?pj taisn?gas nodok?u uzlikšanas principu, k? ar? var izrais?t kapit?la pl?smu un konkurences apst?k?u trauc?jumus. T?d?? tie ietekm? iekš?j? tirgus darb?bu.

(2) Lai apkarotu izvair?šanos no pievienot?s v?rt?bas nodok?a (PVN) maks?šanas [kr?pšanu pievienot?s v?rt?bas nodok?a jom?], vajadz?ga katras dal?bvalsts to iest?žu cieša sadarb?ba, kas ir atbild?gas par noteikumu piem?rošanu šaj? jom?.

(3) T?d?? nodok?u saska?ošanas pas?kumiem, kas veikti, lai piln?b? izveidotu iekš?jo tirgu, j?ietver kop?jas sist?mas izveide apmai?ai ar inform?ciju starp dal?bvalst?m, kur dal?bvalstu administrat?v?s iest?des sniegtu savstarp?ju pal?dz?bu un sadarbotos ar Komisiju, lai nodrošin?tu pareizu PVN piem?rošanu pre?u pieg?dei un pakalpojumu sniegšanai, pre?u ieg?dei Kopienas iekšien? un pre?u importam.

[..]”

9. I noda?? ir ietvertas defin?cijas un kompetences sadales noteikumi.

10. Regulas Nr. 1798/2003 1. pants cita starp? paredz:

“(1) Šī regula paredz nosacījumus, ar kuriem dalībvalstu administratīvās iestādes, kas atbild par PVN likumu piemērošanu preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai, preču iegādei Kopienas iekšienē un preču importam, sadarbojas savstarpēji un ar Komisiju, lai panāktu šo likumu ievērošanu.

Tālab šī regula paredz noteikumus un procedūras, lai dalībvalstu kompetentās iestādes varētu sadarboties un apmainīties ar informāciju, kas tām varētu palīdzēt pareizi aprīnīt PVN.”

11. II nodaļa regulē informācijas apmaiņu pārciešanas pieprasījuma un paredz noteikumus par atrašanos citu dalībvalstu iestādžu administratīvajos birojos.

12. 5. panta 1. punkts paredz:

“Pieprasījuma saņēmēja iestāde 1. pantā minēto informāciju, ieskaitot jebkādu informāciju, kas attiecas uz kādu konkrētu gadījumu vai vairākiem konkrētiem gadījumiem, paziņo pārciešanas pieprasījuma iesniedzēja iestādes pieprasījumam.”

13. 11. pants paredz cita starpā:

“(1) Saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēja iestādes un pieprasījuma saņēmēja iestādes vienošanos un, ievērojot pieprasījuma saņēmēja iestādes noteikto kārtību, pieprasījuma iesniedzēja iestādes pilnvaroti ierīdīti nolūkā veikt 1. pantā minētās informācijas apmaiņu var atrasties birojos, kurās dalībvalsts administratīvās iestādes, kurās atrodas pieprasījuma saņēmēja iestāde, veic savus pienākumus.[..]

(2) Saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēja iestādes un pieprasījuma saņēmēja iestādes vienošanos un, ievērojot pieprasījuma saņēmēja iestādes noteikto kārtību, pieprasījuma iesniedzēja iestādes pilnvaroti ierīdīti nolūkā veikt 1. pantā minētās informācijas apmaiņu var piedalīties administratīvās procedūras.[..]”

14. III nodaļas 14. pantā ir noteikts, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde pārciešanas pieprasījuma iesniedzēja iestādes pieprasījuma un saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē līguma tiesību aktu paziņošanu dalībvalstī, kurā atrodas, informāciju visu to tiesību aktu un līgumu adresātus, kuri attiecas uz tiesību aktu PVN jomā piemērošanu tās dalībvalsts teritorijā, kur atrodas pieprasījuma iesniedzēja iestāde.

15. IV nodaļa regulē informācijas apmaiņu bez iepriekšēja pieprasījuma.

16. Regulas Nr. 1798/2003 17. pants paredz:

“Neskarot V un VI nodaļas noteikumus, katras dalībvalsts kompetentā iestāde, veicot automātisku vai strukturētu automātisko apmaiņu, nosūta 1. pantā minēto informāciju jebkuras citas attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei šādos gadījumos:

- 1) ja galamērķa dalībvalstī paredzētā nodokļa uzlikšana un pārbaudes sistēmas efektivitāte ir noteikti atkarīga no izcelsmes dalībvalsts sniegtās informācijas;
- 2) ja dalībvalstij ir pamats uzskatīt, ka citā dalībvalstī ir notikusi vai, iespējams, ir notikusi tiesību aktu neievērošana PVN jomā;
- 3) ja citā dalībvalstī pastāv nodokļa zaudējumu risks.”

17. 18. pants paredz:

“Saskaņā ar 44. panta 2. punktu noteikto procedūru nosaka:

- 1) precīzas apmaiņu informācijas kategorijas;
- 2) apmaiņas biežumu;
- 3) praktiskus pasākumus par informācijas apmaiņu.

Katra dalībvalsts nosaka, vai tā piedalīsies apmaiņā ar konkrētās kategorijas informāciju, kā arī to, vai tā apmaiņu veiks automātiski vai strukturēti automātiskā veidā.”

18. V nodaļa ietver noteikumus par informācijas apmaiņu un glabāšanu saistībā ar darījumiem Kopienas iekšienā.

19. Saskaņā ar 22. pantu katrā dalībvalstī uztur elektronisku datu bāzi, kurā tā glabā saskaņā ar Direktīvu 77/388/EEK (12) (turpmāk tekstā – “Sestā PVN direktīva”) iegūto informāciju.

20. 23. pants cita starpā paredz:

“Pamatojoties uz saskaņā ar 22. pantu uzglabātiem datiem, cita dalībvalsts automātiski un nekavējoties paziņo dalībvalsts kompetentajai iestādei šādu informāciju, kurai iestādei var arī būt tieša piekļuve:

- 1) PVN reģistrācijas numuru, ko ir izdevusi informācijas saņēmēja dalībvalsts;
- 2) visu to preču piegāžu kopējo vērtību, ko visi uzņēmēji, kuri informācijas sniedzējas dalībvalstīs ir identificēti attiecībā uz PVN, Kopienas iekšienā ir piegādājuši personām, kam ir PVN reģistrācijas numurs.

[..]”

21. 24. pants cita starpā paredz:

“Pamatojoties uz datiem, kas uzglabāti saskaņā ar 22. pantu, un vienīgi nolūkā novērst tiesību aktu PVN jomā pārkāpšanu, ja dalībvalsts kompetentā iestāde uzskata to par vajadzīgu, lai kontrolētu preču piegādi Kopienas iekšienā, dalībvalsts tieši un bez kavēšanu s iegūst šādu informāciju vai arī tai elektroniski ir tieša piekļuve šādai informācijai:

- 1) to personu PVN reģistrācijas numuriem, kas veikušas 23. panta 2. punktu minētās piegādes, un
- 2) kopējai šādu piegāžu vērtībai, kas veiktas no katras šādas personas katrā personai, kurai ir 23. panta 1. punktu minētais PVN reģistrācijas numurs.

[..]”

22. 27. pants cita starpā paredz:

“1. Katrā dalībvalstī uztur elektronisko datu bāzi, kurā ir to personu reģistrs, kam tajā dalībvalstī ir izdoti PVN reģistrācijas numuri.

2. Dalībvalsts kompetentā iestāde no datiem, kas uzglabāti saskaņā ar 22. pantu, var jebkurā

laik? tieši ieg?t vai tai var dar?t zin?mu apstiprin?jumu tam PVN re?istr?cijas numuram, ar kuru k?da persona veikusi vai sa??musi pre?u vai pakalpojumu pieg?di Kopienas iekšien?.

Piepras?juma sa??m?ja iest?de p?c ?paša piepras?juma ar? izzi?o izdošanas datumu un attiec?gaj? gad?jum? PVN re?istr?cijas numura der?guma termi?u.

3. Kompetent? iest?de p?c piepras?juma nekav?joties pazi?o ar? t?s personas v?rdu un adresi, kam numurs ir izdots, ja vien piepras?juma iesniedz?ja iest?de š?du inform?ciju neglab? ar nol?ku to, iesp?jams, izmantot k?dreiz n?kotn?.”

23. VI noda?a ietver noteikumus par Direkt?vas 77/388/EEK 26.c pant? min?to ?pašo rež?mu nere?istr?t?m ar nodokli apliekam?m person?m, kas sniedz elektroniskus pakalpojumus ar nodokli neapliekam?m person?m. Regulas Nr. 1798/2003 29. un 30. pant? cita starp? tiek atk?rtots nere?istr?t?m ar nodokli apliekam?m person?m jau Sest?s PVN direkt?vas 26.c pant? uzliktais pien?kums inform?t par to, kad s?kas š?s personas darb?bas un pien?kums iesniegt nodok?u deklar?ciju elektronisk? veid?, šajos pantos tiek paredz?ta tehnisk? datu aprites proced?ra, k? ar? tajos tiek regul?ta š?d? veid? ieg?tu datu nos?t?šana p?r?jo dal?bvalstu kompetentaj?m iest?d?m.

24. VII noda?? tiek regul?ta sadarb?ba ar Komisiju statistikas datu uzskait? un izv?rt?šan?, lai noteiktu regul? paredz?to meh?nismu darb?bas efektivit?ti. VIII noda?a regul? attiec?bas ar trešaj?m valst?m.

25. IX noda?a ietver nosac?jumus par inform?cijas apmai?u un cita starp? 40. pant? min dažus iemeslus, kad var atteikties sniegt inform?ciju.

26. 40. pants cita starp? paredz:

“[.]

2. Š? regula neuzliek par pien?kumu veikt p?rbaudes vai sniegt inform?ciju, ja t?s dal?bvalsts ties?bu akti vai administrat?v? prakse, kurai inform?cija b?tu j?sniedz, neat?auj dal?bvalstij š?das p?rbaudes veikt vai ar? neat?auj v?kt vai izmantot inform?ciju saviem nol?kiem.

3. Dal?bvalsts kompetent? iest?de var atteikties sniegt inform?ciju, ja attiec?g? dal?bvalsts juridisku iemeslu d?? nesp?j sniegt l?dz?gu inform?ciju. Komisiju inform? par piepras?juma sa??m?jas dal?bvalsts sniegt? atteikuma iemesliem.

4. Var atteikties sniegt inform?ciju, ja tas var izrais?t komercnosl?puma, r?pnieciska vai dienesta nosl?puma vai komercprocesa atkl?šanu, vai ja inform?cijas atkl?šana var?tu b?t pretrun? ar valsts politiku [sabiedrisko k?rt?bu].

[..]”

27. 41. pant? tiek noteikts, k?di datu aizsardz?bas aspekti ir j?iev?ro. X noda?? ir uzskait?ti regulas visp?r?gie un nobeiguma noteikumi.

C – *Direkt?vas 2003/93 saturs*

28. Direkt?vas pirmajam un trešajam apsv?rumam ir š?da redakcija:

“(1) Lai c?n?tos pret nelikum?gu izvair?šanos no pievienot?s v?rt?bas nodok?a, nepieciešams stiprin?t sadarb?bu starp nodok?u administr?cij?m Kopien? un starp Kopien? un Komisiju saska?? ar kop?jiem principiem.

(3) Savstarp?j?s pal?dz?bas darb?bas joma, kas noteikta ar Direkt?vu 77/799/EEK, j?paplašina, ietverot taj? nodok?u piem?rošanu apdrošin?šanos pr?mij?m, kas paredz?tas Direkt?v? 76/308/EEK, lai lab?k aizsarg?tu dal?bvalstu finanšu intereses un iekš?j? tirgus neitralit?ti.”

29. T?l?k Direkt?vas 1. panta 1. un 2. punkt? tiek izkl?st?ti Direkt?vas 77/799 groz?jumi, ar kuriem š? direkt?va attiektos ar? uz nodok?iem no apdrošin?šanas pr?mij?m.

30. Turkl?t 3. punkt? ir veikts Direkt?v? 77/799 ietvertu konfidencialit?tes noteikumu redakcion?ls groz?jums, k? ar? tie ir papildin?ti ar v?l vienu apakšpunktu.

31. 1. panta 3. punkta otr? da?a paredz:

“Turkl?t dal?bvalstis var sniegt inform?ciju, kas ir noteikta pirmaj? da??, lai to izmantotu citu maks?jumu un nodok?u noteikšan?, kas ir ietverti Direkt?vas 76/308/EEK 2. pant?.”

D – *Direkt?vas 77/799 saturs*

32. Ar Direkt?vu 2003/93 groz?t? Direkt?va 77/799 l?dz?gi k? apstr?d?t? regula nosaka dal?bvalstu savstarp?ju sadarb?bu tiešo nodok?u un dažu veidu netiešo nodok?u jom?. B?tisk?kie Direkt?vas 77/799 noteikumi paredz:

“2. pants

Inform?cijas apmai?a p?c l?guma

(1) Dal?bvalsts kompetenta iest?de var l?gt citas dal?bvalsts kompetentu iest?di konkr?t? gad?jum? nos?t?t 1. panta 1. punkt? min?to inform?ciju.[..]

[..]

3. pants

Autom?tiska inform?cijas apmai?a

Tajos gad?jumos, kurus nosaka saska?? ar 9. pant? paredz?to apspriežu proced?ru, dal?bvalstu kompetent?s iest?des bez iepriekš?ja l?guma regul?ri apmain?s ar 1. panta 1. punkt? min?to inform?ciju.

4. pants

Spont?na inform?cijas apmai?a

(1) Dal?bvalsts kompetent? iest?de bez iepriekš?ja l?guma nos?ta 1. panta 1. punkt? min?to inform?ciju, kas ir t?s r?c?b?, jebkuras citas ieinteres?t?s dal?bvalsts kompetentai iest?dei š?dos gad?jumos:

[..]

(2) Dal?bvalstu kompetent?s iest?des saska?? ar 9. pant? izkl?st?to apspriežu proced?ru 1. punkt? noteikto inform?cijas apmai?u var attiecin?t ar? uz gad?jumiem, kas šaj? pant? nav

norādīti.

[..]

6. pants

Attiecīgo valsts ierīdu sadarbība

Iepriekš minēto noteikumu piemērošanai dalībvalsts kompetentā iestāde, kas sniedz informāciju, un dalībvalsts kompetentā iestāde, kam informācija ir paredzēta, saskaņā ar 9. pantā izklāstīto apspriežu procedūru var vienoties atļaut pirmajam no minētajām dalībvalstīm būt kā otrās dalībvalsts nodokļu pārvaldes ierīdēm. Šis noteikuma piemērošanu saskaņā ar to pašu procedūru.

[..]

8. pants

Informācijas apmaiņas ierobežojumi

(1) Šīs direktīvas neuzliek pienākumu veikt izmeklēšanu vai sniegt informāciju, ja dalībvalstij, kas varētu informāciju sniegt, tās likumi vai administratīvā prakse neļauj veikt izmeklēšanu vai ar vākt vai izmantot šo informāciju pašai saviem nolūkiem.

(2) Var atteikties sniegt informāciju, ja tas var izraisīt komerciāla, rūpnieciska vai profesionāla noslēpuma vai komercprocesa atklāšanu, vai ja informācijas atklāšana varētu būt pretrunā valsts politikai [sabiedriskajai kārtībai].

(3) Dalībvalsts kompetentā iestāde var atteikties sniegt informāciju, ja ieinteresētā valsts praktisku vai juridisku iemeslu dēļ nespēj sniegt lūdzēju informāciju.

[..]”

III – Process un prasība

33. Komisija ar 2003. gada 18. decembra prasības pieteikumu, kas Tiesā saņemts 2003. gada 19. decembrī, lūdz atcelt Regulu Nr. 1798/2003 un Direktīvu 2003/93. Komisija lūdz Tiesai:

1) atcelt Padomes 2003. gada 7. oktobra Regulu (EK) Nr. 1798/2003 par administratīvu sadarbību pievienotās vārtības nodokļu jomā un Regulas (EEK) Nr. 218/92 atcelšanu, kā arī [atcelt] Padomes 2003. gada 7. oktobra Direktīvu 2003/93/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 77/799/EEK, kas attiecas uz dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpējo palīdzību tiešu un netiešu nodokļu piemērošanas jomā,

2) saglabāt šo divu aktu radītās sekas lūdz brīdim, kad stāsies spēkā akti, kas tos aizstās un kas tiks pieņemti, balstoties uz pareizu juridisko pamatu,

3) piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34. Padome lūdz Tiesai:

1) prasību noraidīt,

2) piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus,

3) pakārtoti, ja abi tiesību akti tiks atcelti, saglabāt šo divu aktu radītās sekas līdz brīdim, kad stāsies spēkā akti, kas tos aizstās un kas tiks pieņemti, balstoties uz pareizu juridisko pamatu.

35. Ar Tiesas 2004. gada 8. jūnija rīkojumu ģīrijai, Portugāles Republikai un Lielbritānijas un Ziemeļrīrijas Apvienotajai Karalistei tika ļauts iestāties lietā, atbalstot Eiropas Savienības Padomi.

36. Visi procesā iesaistītie lietas dalībnieki rakstveida procesā izklāstāja savu viedokli. Mutvārdu process nenotika.

IV – Lietas dalībnieku argumenti

37. Komisija uzskata, ka, galvenokārt, šeit ir runa par pasākumiem, kuru mērķis ir iekšējā tirgus izveide un kuru juridiskajam pamatam būtu jābūt EKL 95. panta 1. punktam. Komisija arī uzskata, ka, apskatot kādus pasākumus nodokļu kontekstā, šie pasākumi uzreiz nekāst par fiskālajiem noteikumiem, un it sevišķi tā uzskata, ka noteikumi par dalībvalstu nodokļu administrāciju sadarbību nav fiskālie noteikumi EKL 95. panta 2. punkta izpratnē un tie nav uzskatāmi arī par noteikumiem netiešo nodokļu jomā EKL 93. panta izpratnē.

38. Neskatoties uz to, ka Komisija apzinās, ka, pieņemot EKL 95. pantu, no šājam pantam paredzētās procedūras tika izslēgtas dalībvalstīm paši jātagas jomas, kuru pieņemšanai ir nepieciešamas vairākuma balsis, kā, piemēram, fiskālie noteikumi, tā uzskata, ka šie izņēmumu noteikumi ir interpretējami sašaurināti un ir piemērojami tikai dalībvalstu nodokļu suverenitātes aizsardzības gadījumos. Tādēļ Komisija ar fiskālajiem noteikumiem saprot noteikumus, kas attiecas uz nodokļu maksātājiem, ar nodokli apliekamajiem darījumiem, nodokļa bāzi un likmēm, atbrīvojumiem no nodokļa, kā arī nodokļa aprēķināšanu un iekasēšanu, jeb visu, kas skar nodokļu ieņēmumus. Bet noteikumi, kas regulē savstarpējo sadarbību, neskar šo jomu un nepārkāpj dalībvalstu suverenitāti nodokļu jomā. Šie noteikumi kalpo tikai, lai atvieglotu katrai dalībvalstij piemērot savus tiesību aktus nodokļu jomā, bet neskar dalībvalstu nodokļu sistēmu.

39. Turpretim Padome uzsver, ka šo pasākumu mērķis ir cēlā pret krāpšanu nodokļu jomā un pareizas nodokļu iekasēšanas nodrošināšana nacionālo budžetu interesēs, kā arī darboties spējīgs kopējais tirgus. Saskaņojot noteikumus par informācijas apmaiņu, abi apstrādātie tiesību akti tieši ietekmētu nodokļu maksātāju tiesības un nodokļu administrācijas pienākumus iekasēt nodokļus un līdz ar to nodokļu ieņēmumus. Tādējādi šie pasākumi kalpo arī nodokļu mērķiem. Noteikumiem, kuri regulē gan fiskālos, gan uz iekšējā tirgus darbību orientētos mērķus, atbilstošais juridiskais pamats ir EKL 93. un 94. pants.

40. Padome cita starpā norāda uz to, ka EKL 93. pants attiecībā pret EKL 95. pantu ir speciāla tiesību norma un EKL 95. pants nemaina EKL 93. panta piemērošanas jomu. Abi tiesību akti šādā redakcijā tika ieviesti ar Vienoto Eiropas Aktu, un nekas to redakcijā neļauj apgalvot, ka noteikumu par netiešajiem nodokļiem, kas neskar Komisijas aprakstīto dalībvalstu nodokļu suverenitātes būtību, juridiskais pamats nevarētu būt EKL 93. pants. Tādēļ EKL 95. panta 2. punkta interpretācijai nav nekādas ietekmes uz 93. panta piemērošanas jomu, kas ir speciāla tiesību norma netiešo nodokļu jomā, neatkarīgi no ietekmes uz dalībvalstu nodokļu suverenitāti. Tādēļ tālāk nav saprātīgi fiskālo noteikumu jēdzienā tiešo nodokļu jomā interpretēt atšķirīgi. Turklāt dalībvalstu izmeklēšanas pilnvaru paplašināšana ārpus valsts robežām, bez šaubām, ietekmē nodokļu suverenitāti pat tad, ja tās pamatā ir Komisijas atbalstītā šaurā definīcija par nodokļu suverenitāti.

41. Apvienotās Karalistes valdība attiecībā uz Regulu Nr. 1798/2003 pauž uzskatu, ka cēlā pret krāpšanu nodokļu jomā, atbalstot PVN noteikšanu un iekasēšanu Kopienā, pastiprinās nodokļu

administrāciju efektivitāti un līdz ar to tai būtu praktiska ietekme uz nodokļu ieņēmumiem. Tādēļ apstrīdētie tiesību akti ir svarīgs aspekts nodokļu sistēmas funkcionēšanai un tie tieši skar nodokļu maksātāju tiesisko stāvokli. Turklāt šīs regulas 30. pants (13) acīmredzami skar nodokļu maksātāju pienākumus. Līdz ar to regula veic nacionālās likumdošanas saskaņošanu netiešo nodokļu jomā EKL 93. panta izpratnē.

42. Attiecībā uz Direktīvu 2003/93 Apvienotās Karalistes valdība uzsver, ka šīs direktīvas mērķi un saturu varētu aplūkot tikai Direktīvas 77/799 kontekstā, kuras piemērošanas jomu apstrīdētā direktīva paplašina ar attiecībā uz nodokļu piemērošanu apdrošināšanas prēmijām. Ar šajiem jautājumiem viens no svarīgākajiem nodokļu ieņēmumu aspektiem, kurš nav atdalāms no dalībvalstu nodokļu suverenitātes, ir nodokļu administrācijas efektivitāte. Līdz ar to direktīva EKL 93. un 94. panta ietvaros veic nacionālās likumdošanas saskaņošanu tiešo un netiešo nodokļu jomā.

43. Portugāles valdība uzskata, ka Regulas 1798/2003 41. panta 5. punkts ierobežo tiesības, kas izriet no Direktīvas 95/46/EK (14), un ka Direktīvas 77/799 7. panta 1. punkts tika grozīts ar Direktīvas 2003/93 1. panta 3. punktu, kas tieši veido ietekmē nodokļu maksātāju tiesības. Tā kā šie noteikumi ietekmē nodokļu maksātāju tiesības, tad tie ir uzskatāmi par fiskālajiem noteikumiem EKL 93. panta un 95. panta 2. punkta izpratnē.

44. Īrijas valdība uzskata, ka EKL 93. pants ir pareizais juridiskais pamats visiem tiesību aktiem, kas skar vai varētu būt saistīti ar netiešo nodokļu jomu. Turklāt tā pauž, ka EKL 95. panta tekstā nav atrodams pamats, lai 2. pantā "fiskālos noteikumus" interpretētu šaurā izpratnē, jo tādā gadījumā tas pats attiektos arī uz "noteikumiem par personu brīvību pārvietošanos" un "noteikumiem par darba ņēmēju tiesību un interešu aizsardzību". Bet šajos noteikumos tam nav atrodams attaisnojums. Spriežot pēc satura, direktīvā ietverti detalizēti noteikumi attiecībā uz PVN noteikumu saskaņošanu. Turklāt direktīvā ir atspoguļoti fiskālie noteikumi. Tādēļ abi tiesību akti ir pieņemti, balstoties uz pareizo juridisko pamatu.

V – Tiesiskais vērtējums

45. Ar šo prasību Komisija uzskata, ka apstrīdētie tiesību akti ir pieņemti, balstoties uz nepareizu juridisko pamatu, un tādēļ ir noticis Līguma pārkāpums EKL 230. panta otrās daļas izpratnē.

A – Kritēriji juridiskā pamata izvēlei

46. Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai akta juridiskā pamata izvēle ir jābalsta uz objektīviem elementiem, kurus Tiesa var pārbaudīt un kuru starpā ir minimāls akta mērķis un saturs (15).

47. Starp pusēm pastāv vienprātība, ka Regula Nr. 1798/2003 un Direktīva 2003/93 ir nepieciešamas, lai funkcionētu iekšējais tirgus.

48. Apstrīdētā regula nosaka dalībvalstu administrāciju savstarpējo sadarbību, kā arī sadarbību ar Komisiju PVN jomā. Kā tas atspoguļots regulas apsvērumos, tās mērķis ir krāpšanas nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas apkarošana, jo krāpšanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas rada zaudējumu budžetā un pārkāpj taisnīgās nodokļu uzlikšanas principu, kā arī var izraisīt konkurences apstākļu traucējumus un ietekmēt iekšējā tirgus darbību (16).

49. Apstrīdētā direktīva attiecas uz dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpējo palīdzību tiešo nodokļu un akcīzes nodokļa noteikumu precīzā piemērošanas jomā (17) un nodokļu piemērošanu apdrošināšanas prēmijām, kā arī tās ietver grozījumus, kas attiecas uz šīs

sadarbības ietvaros noteikto datu aizsardzību. Šī tiesību akta svarīgākais mērķis ir labāk aizsargāt dalībvalstu finanšu intereses un iekšējā tirgus neitralitāti (18).

50. Aizvien ciešāka dalībvalstu tautsaimniecību tuvināšana veicina birokrātisku šķēršļu nojaukšanu brīvai preču un pakalpojumu plūsmai kopējā tirgus ietvaros. Nodokļu administrācijām, nesamot pietiekamu informāciju par pārrobežu darījumiem, pieaug krāpšanas nodokļu jomā risks. Dalībvalstu un Kopienas interesēs ir šī riska novēršana, lai veicinātu konkurences nekropošānu, nodrošinātu finanšu intereses un līdz ar to garantētu sasniegto [Kopienas] integrācijas pakāpi. Tādēļ arī tiesību akti, novēršot ar pamatbrīvību saistīto problēmu sekas, var veicināt iekšējā tirgus funkcionēšanu (19). Līdz ar to nav šaubu, ka abi apstrīdētie tiesību akti arī objektīvi pārcēbības pilda šo mērķi.

51. Saskaņā ar EKL 95. pantu pārcē Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas uzklaušanas Padome koplēmuma procedūrās ietvaros atbilstoši EKL 251. pantam ar kvalificēto vairākumu var pieņemt tiesību aktus, kuri kalpo iekšējā tirgus izveides pabeigšanai. Ja šie tiesību akti vienlaicīgi regulē arī noteikumus par netiešajiem nodokļiem, tad šo tiesību aktu vienīgais pareizais juridiskais pamats ir EKL 93. panta specifiskie noteikumi un Padomei pārcē Eiropas Parlamenta un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas uzklaušanas tie ir jāpieņem vienbalsīgi. Tas izriet no tā, ka EKL 95. panta 1. punkts saskaņā ar tā tekstu ir piemērojams tikai tad, ja vien Līgumam nav paredzēti citi noteikumi. Ja Līgumam ir ietverta speciāla norma, ko var izmantot par attiecīgā akta juridisko pamatu, tad šis akts ir jābalsta uz minēto [speciālo] normu. Kā jau to norādīja Tiesa, tad šāds gadījums attiecas uz EKL 93. pantu par tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem, akcīzes nodokļiem un citiem netiešajiem nodokļiem (20).

52. Tā kā EKL 95. panta 2. punkts izslēdz fiskālos noteikumus no EKL 95. panta 1. punkta piemērošanas jomas, tad šo noteikumu tuvināšana, balstoties uz šo pantu, nav iespējama. Kamēr šeit runa ir par noteikumiem tiešo nodokļu jomā, tikmēr, saskaņojot dalībvalstu tiesību aktus iekšējā tirgus izveidei, ir jābalstās uz EKL 94. pantu, kas tāpat paredz vienbalsīgu Padomes lēmumu pārcē Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas uzklaušanas.

53. Pamatojoties uz šo atšķirīgo procesuālo kārtību, pilnvarojuma pamati EKL 93. un 94. pantā, no vienas puses, un EKL 95. pantā, no otras puses, nav savstarpēji savienojami (21).

54. Izvēloties pareizo juridisko pamatojumu svarīgākais aspekts ir, vai apstrīdētajos tiesību aktos ir ietverti fiskālie noteikumi attiecīgi EKL 93. panta un EKL 95. panta 2. punkta izpratnē.

55. Līgumam nav ietverti tuvāki paskaidrojumi par šā jūdziena piemērojamību. Tomēr šo Līguma noteikumu interpretācija Tiesā nesēn bija kādas lietas priekšmets.

56. Tiesa 2004. gada 29. aprīlī a spriedumā attiecībā uz EKL 95. panta 2. punktu secināja, ka sakarā ar to pārējo vispārīgo raksturu minētais jūdzien ietver ne tikai visas nodokļu jomas, neizšķirot attiecīgo nodokļu vai nodevu veidus, bet arī visus šīs nozares aspektus gan attiecībā uz materiālajām, gan procesuālajām normām (22).

57. Tiesa pievēršas arī procesuālajiem jautājumiem, tādēļ ka, no vienas puses, dažās dalībvalstīs tiešo un netiešo nodokļu iekasēšanu uzskata par fiskālajiem noteikumiem un, no otras puses, attiecībā uz EKL 90. pantu saskaņā ar Tiesas judikatūru, izlemjot jautājumu, vai kāda nodokļu norma ir diskriminjoša, ir jāņem vērā ne tikai nodokļu likmes, bet arī nodokļu iekasēšanas nosacījumi (23). Tādēļ dažādu nodokļu iekasēšanas nosacījums nevar nodalīt no nodevu vai nodokļu sistēmas, ar kuru tie ir saistīti. Tiesa tālāk uzskatīja, ka tieši šī iemesla dēļ EKL 95. panta 2. punkts ietver noteikumus ne tikai attiecībā uz nodokļu maksātājiem, ar nodokli apliekamajiem darījumiem, nodokļa bāzi un likmēm tiešajiem un netiešajiem nodokļiem,

un atbr?vojumiem no nodok?a, bet ar? noteikumus par šo nodok?u iekas?šanas nosac?jumiem (24).

58. L?dz šim Tiesa sav? judikat?r? v?l nav konkretiz?jusi, vai procesu?l?s normas vienm?r vai tikai noteiktos gad?jumos ietver fisk?los noteikumus attiec?gi EKL 93. panta un EKL 95. panta 2. punkta izpratn?.

59. T?d?? ar?, pamatojoties uz l?dzšin?jo judikat?ru, nav iesp?jams viennoz?m?gi klasific?t šaj? liet? apstr?d?tos ties?bu aktus. Neapšaub?mi šeit pamat? nav runa ne par noteikumiem attiec?b? uz nodok?u maks?t?jiem, ne ar? par ar nodokli apliekamajiem dar?jumiem, nodok?u b?zi un likm?m vai atbr?vojumiem no nodok?a. Inform?cijas apmai?a neattiecas ar? tieši uz nodok?u iekas?šanu. Bet bez šaub?m šeit ir runa par noteikumiem, kas attiecas uz proced?r?m nodok?u jom?, un t?m ir ietekme uz nodok?u apm?ru noteikšanu un iekas?šanu t?d? veid?, ka šie noteikumi nodrošina piek?uvi nepieciešamajiem datiem.

60. T?d?? ir j?atrod krit?rijs, p?c kura var?tu noteikt, kad š?das procesu?l?s normas ir fisk?lie noteikumi L?guma izpratn?.

61. Padome un Apvienot?s Karalistes vald?ba attiec?b? uz šeit apstr?d?tajiem ties?bu aktiem argument?, ka efekt?v?ka nodok?u administr?cija sp?j lab?k ?stenot nodok?u likumdošanu un t? rezult?t? g?t augst?kus nodok?u ie??umus. T?d?? ar? noteikumi par inform?cijas apmai?u starp nodok?u iest?d?m attiecas ar? uz nodok?u ie??umiem. Bet šis arguments ir p?r?k visp?r?gs un nevar b?t noteicošs, lai k?du pas?kumu kvalific?tu par fisk?lajiem noteikumiem. Nodok?u administr?cijas darb?bas uzlabošanu ir iesp?jams pan?kt ar daž?diem noteikumiem, k?, piem?ram, ar noteikumiem par darba laiku, bet tie autom?tiski nek??st par fisk?lajiem noteikumiem.

62. Lai š?dus noteikumus var?tu klasific?t k? fisk?los noteikumus, galvenajam krit?rijam b?tu j?b?t, lai past?v?tu ?paša saist?ba starp procesu?lajiem noteikumiem un nodok?u jomas materi?lo saturu. T?, piem?ram, past?v ?paša saist?ba starp nodok?u materi?ltiesiskaj?m norm?m un noteikumiem par nodok?u pazi?ojumu ?stenošanu, jo iesp?ja piedz?t nodok?us piespiedu k?rt? ir b?tisks faktors re?lai nodok?u nomaksai un l?dz ar to ie??umiem valsts budžet?. T? ar? Tiesa, lai pamatotu esošo noteikumu interpret?ciju, pauda uzskatu, ka nodok?u iekas?šanas nosac?jumus nevar nodal?t no nodevu vai nodok?u sist?mas, ar kuru tie ir saist?ti (25).

63. Rezult?t? š?s saist?bas izv?rt?šan? attiec?b? uz apstr?d?tajiem aktiem b?tiski ir divi aspekti. Raugoties no inform?cijas sniedz?jas dal?bvalsts viedok?a, vis? Kopien? ?oti j?t?g?s nodok?u administr?cijas atv?ršan?s un savas valsts nodok?u datu atkl?šana citu dal?bvalstu nodok?u administr?cij?m, no vienas puses, skar nodok?u suverenit?tes b?t?bu procesu?lo ties?bu zi???. Bet, no otras puses, inform?cijas par nodok?u maks?t?jiem un par ar nodok?iem apliekamajiem dar?jumiem ieg?šana nodrošina inform?cijas sa??m?jai dal?bvalstij iesp?ju pareizi noteikt nodok?u apm?ru, un tas ir priekšnoteikums nodok?u iekas?šanai šaj? valst?. T?l?k šie abi aspekti tiks apskat?ti, pamatojoties uz atseviš?ajiem noteikumiem.

B – *Par Regulas Nr. 1798/2003 noteikumiem*

64. Regul? Nr. 1798/2003 ir ietverti daži elementi, kas iedibina jaunus ce?us dal?bvalstu sadarb?bai nodok?u jom? un da??ji sniedzas t?l?k nek? l?dzšin?j? sadarb?ba.

65. Saska?? ar regulas 5. pantu dal?bvalstu nodok?u iest?d?m p?c citas dal?bvalsts nodok?u iest?des piepras?juma ir pien?kums sniegt visa veida inform?ciju par nodok?u dar?jumiem. Š?das inform?cijas sniegšanu var atteikt tikai 40. pant? min?to iemeslu d??, proti, tad, ja t?s dal?bvalsts ties?bu akti, kurai b?tu j?sniedz inform?cija, neat?auj dal?bvalstij v?kt vai izmantot š?du

informāciju arī saviem nolūkiem (40. panta 2. punkts), ja netiek nodrošināta attiecīgās informācijas apmaiņa (40. panta 3. punkts) un ja informācijas sniegšana var izraisīt kļūda noteikta noslūpuma atklāšanu vai ja informācijas atklāšana būtu pretrunā ar sabiedrisko kārtību (40. panta 4. punkts).

66. Pamatojoties uz šo pienākumu, dalībvalstīm jānodod citu dalībvalstu iestādēm dažāda informācija, kas sniedz nepastarpinātu ieskatu nodokļu procesos. Šī informācija ir domāta, lai kalpotu kā piesaistes faktors nodokļu uzlikšanai pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī.

67. Vēl viens aspekts, ko jau minēju sākumā, ir tas, ka šeit tiek runāts par dažādu dalībvalstu paši aizsargātiem datiem, kas pakārti speciāliem konfidencialitātes noteikumiem attiecībā uz nodokļu datiem. Tātad arī informācijas saņēmējā dalībvalstī saņemta informācija ir pakārtā šāda veida datu konfidencialitātei un aizsardzībai. Tomēr regula paplašina to personu loku, kam dota piekļuve šiem datiem, un lūdz arī to skaidri iejaucas nacionālajā likumdošanā attiecībā uz nodokļu datiem.

68. Bez informācijas sniegšanas pēc pieprasījuma regulas 17. pants paredz automātiskas vai strukturētas automātiskās informācijas apmaiņas iespēju. Saskaņā ar regulas 18. pantu dalībvalstis katrā ziņā pašas var izlemt, cik tālās vīlas piedalīties šādā informācijas apmaiņā. Tas, ka dalībvalstīm šeit ir dota izvēles iespēja, tomēr nemaina neko attiecībā uz regulējuma priekšmetu – nodokļu datu apmaiņu. Tiklīdz dalībvalsts ir iestājusies šajā sistēmā, tā faktiski sniedz nodokļu administrācijas informāciju, kas nepieciešama nodokļu uzlikšanai citā dalībvalstī. Atšķirība starp šo un 5. pantā paredzēto administratīvo procedūru ir tikai tāda, ka saskaņā ar regulas 17. pantu informācija tiek sniegta automātiski, pat bez konkrēta pieprasījuma.

69. Regulas 22. pants uzliek dalībvalstīm par pienākumu izveidot un uzturēt centrālo datu bāzi ar apjomīgu informāciju, kas ir būtiska PVN iekasēšanai. No vienas puses, datu bāzes pastveidšana ir priekšnoteikums elektroniskai informācijas apmaiņai saskaņā ar regulas 23. pantu. No otras puses, 22. pants dod nacionālajām nodokļu administrācijām arī strukturālus norādījumus, kas pēc to būtības ir plašāki par vienkāršu iestāžu sadarbību.

70. Papildus tam 23. pantā paredzētā automātiskā datu nolasīšana no datu bāzes pieļauj arī tādās informācijas nolasīšanu, kas var būt īsti nozīmīgs piesaistes punkts nodokļu uzlikšanā. Tieši nolasīmi vai vismaz automātiski un bez kavēšanas nosūtīmi ir dati par pieprasījuma saņēmēja dalībvalstī pieširtajiem PVN reģistrācijas numuriem un prēu, kas piegādātas attiecīgajām personām, piegāžu kopā ar vīrtību Kopienas iekšienā. Turklāt saskaņā ar regulas 24. pantu, izpildot tajā minētos priekšnosacījumus, arī cita informācija ir tieši nolasāma vai vismaz nosūtāma bez kavēšanas elektroniskā veidā. To vēl papildina regulas 27. pants, kurā uzskaitīti citi elektroniski uzglabājami un citām iestādēm sniedzami dati, it īpaši personu, kam pieširts PVN reģistrācijas numurs, vārdi, uzvārdi un adrese.

71. Papildus šai informācijas apmaiņai, kas var būt pamats nodokļa uzlikšanai un ar to saistītai ietekmei uz nodokļu konfidencialitāti dalībvalstīs, regula nopietni iejaucas nacionālo nodokļu administrāciju suverenitātē arī kādā citā aspektā.

72. Saskaņā ar regulas 11. pantu pieprasījuma iesniedzējas iestādes ierīdī ar pieprasījuma saņēmējas iestādes atāuju var atrasties pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts administratīvās iestādes biroja telpās, kur atrodas pieprasījuma saņēmēja iestāde (11. panta 1. punkts). Turklāt pieprasījuma iesniedzējas iestādes ierīdī var piedalīties administratīvās procedūras (11. panta 2. punkts).

73. Šī nodokļu iestāžu atvēršana [pieprasījuma iesniedzējas iestādes ierīdīem] ir būtiskas izmaiņas sadarbībai nodokļu jomā. Direktīva 77/799 jau radīja dalībvalstīm iespēju slēgt

vienošanas par ieinteresētās valsts ierēdņu klātbūtnes ataušanu informācijas sniedzējas valstī. K? Komisija paudusi sav? regulas priekšlikumu par administratīvo sadarbību PVN jomā, vairum? dalībvalstu likumdošana š?du iespēju neparedz. Praks? gandrīz visās dalībvalstīs ?rvalstu ierēdņu klātbūtnē p?rbaužu laikā ir atauta tikai ar nodokļu maksātāja piekrišanu (26). Dažs dalībvalstīs citu dalībvalstu ierēdņu klātbūtnē procedūras sav? teritorij? bija pat ?paši aizliegta (27), nor?dot uz tiesisk?m problēmām, kas ar to saistītas. No t? k?st skaidrs, ka piek?uves iespēja citu dalībvalstu nodokļu iestādēm t?lejoši iejaucas nacionālo nodokļu administrāciju sistēm?.

74. Ar? šis fakts ir j?iev?ro, skatot jautājumu par apstrādāto regulu k? “fiskāliem noteikumiem”. Tiesa ar? liet? C?338/01 Komisija/Padome nep?rprotami ??musi v?r?, ka dažs dalībvalstīs noteikumi par nodokļu samaksas veidu un iekasēšanu tiek uzskatīti par “fiskāliem noteikumiem” (28). Š?da pastāv?šs prakses iev?rošana uzsver dalībvalstu k? “L?gumu saimnieku” lomu. Ja dalībvalstis paredz ?pašu procedūru nodokļu liet?s un ?pašu konfidencialit?ti nodokļu tiesību aktiem un uzskata tos par fiskāliem noteikumiem, tas nor?da uz to, ka ar? Kopienas procesu?lie noteikumi, kas b?tiski maina šo jomu, ir fiskālie noteikumi L?guma izpratn?.

75. Datu izpaušana un finanšu iestāžu atvēršana ir tikai meda?as viena puse, kas attiecas uz informācijas sniedzējas valsti. Noz?m?g?ka no regulējuma nol?ka skatu punkta ir meda?as otra puse, proti, ka sadarbības ce?? ieg?tie dati informācijas sa??m?j? dalībvalstī var tikt izmantoti par pamatu nodokļu uzlikšanai. Regulai ir j?sekm? pareiza nodokļu apr??in?šana un j?nodrošina nodokļu administrācijas ar t?m nepieciešamo informāciju.

76. T?d?j?di k?st skaidrs, ka Regul? Nr. 1798/2003 apskatītie procesu?lie jautājumi nav saistīti tikai visp?r?gi ar p?rrobežu administratīvo sadarbību, bet gan specifiski attiecas uz materiāliem nodokļu tiesību aktiem un nav atdalāmi no nodokļu sistēmas.

77. Turkl?t j?nor?da, ka Regulas 29. un 30. pants atk?rto jau Sest?s PVN direktīvas 26.c pantā B da?? min?to pienākumu nere?istrēt?m ar nodokli apliekam?m personām, kas sniedz elektroniskos pakalpojumus ar nodokli neapliekam?m personām, elektroniski nosūtīt informāciju, it ?paši ceturkš?a nodokļu deklarāciju. T?l?k tiek apskatītas procedūras tehnisk?s deta?as un [datu] nodošana cit?m dalībvalstīm. L?dz ar to regula pati par sevi ir fiskālie noteikumi. Nenoz?m?gi ir, ka šie jautājumi jau da??ji apskatīti Sestaj? PVN direktīv?, jo tiesību akta pilnvarojuma pamats princip? nav atkar?gs no citiem paralēliem noteikumiem. Turkl?t regula attiecīb? pret direktīvu šos noteikumus pace? jaun? tiesisk? kvalit?t?, jo tie ir tieši piem?rojami un t?d?j?di uzliek pienākumus katram indivīdam neatkar?gi no nacionāliem tiesību p?r?emšanas aktiem.

78. T?tad Regul? Nr. 1798/2003 ir ietverti [fiskāli] noteikumi par netiešiem nodok?iem EKL 93. panta noz?m?.

C – Par Direktīvas 2003/93 noteikumiem

79. Direktīva 2003/93 paplašina Direktīvas 77/799 piem?rošanas jomu, ietverot taj? nodok?us apdrošin?šanas pr?mijēm, un turkl?t veic maznoz?m?gu grozījumu šaj? direktīv? attiecīb? uz konfidencialit?tes noteikumiem: apstrādāt?s direktīvas 1. panta 3. punkt? ietverta jauna Direktīvas 77/799 7. panta 1. punkta redakcija. Saska?? ar to dalībvalstis ieg?to informāciju var izmantot ar? nodokļu, nodevu un citu maksājumu noteikšanai saska?? ar direktīvas 2. pantu par savstarp?ju pal?dzību t?du prasījumu piedzi??, kas radušies no darbīb?m, kuras ir da?a no Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda finansēšanas sistēmas, k? ar? lauksaimniecības un muitas nodokļu (29) noteikšanai.

80. T? k? apstrādāt?s direktīvas saturs galvenok?rt v?rstis uz Direktīvas 77/799 normu

attiecināšanu ar uz nodokļiem apdrošināšanas prēmijām, tad pareizā juridiskā pamata noteikšanai nepieciešams apskatīt Direktīvas 77/799 normas.

81. Direktīva 77/799 savā laikā netika tiesiski apstrīdēta. Ar apstrīdēšanas termiņi jau sen ir beigušies. Tā kā Direktīva 2003/93 paplašina Direktīvas 77/799 piemērošanas jomu, tad tā savukārt uzskatāma par atsevišķi apstrīdamu tiesību aktu, kura tiesiskumu nosaka vairāku noteikumu saturs, kuru piemērošanas joma tika paplašināta.

82. Saskaņā ar Direktīvas 77/799 1. pantu dalībvalstis savstarpēji apmainīs ar informāciju, kas varētu būt saistīta ar nodokļu, kurus aptver direktīvas piemērošanas joma, uzlikšanu. Direktīvas 77/799 2. pants tuvāk apraksta procedūru informācijas sniegšanai pēc līguma. 3. pants paredz 1. panta 1. punktā minēto datu automātisku apmaiņu, un 4. pants nosaka procedūru spontānai informācijas apmaiņai šajā pantā minētajos gadījumos.

83. Līdzīgi kā regulā pastāv informācijas sniegšanas pienākums. Informāciju var atteikt tikai Direktīvas 77/799 8. pantā minēto iemeslu dēļ, proti, ja dalībvalstij, kas varētu informāciju sniegt, tās likumi vai administratīvā prakse neapļauj veikt izmeklēšanu vai arī vākt, vai izmantot šo informāciju pašai saviem nolūkiem (8. panta 1. punkts), ja informācijas sniegšana var izraisīt tajā minēto noslēpumu atklāšanu vai ja informācijas atklāšana varētu būt pretrunā sabiedriskajai kārtībai (8. panta 2. punkts), vai ja ieinteresētā valsts praktisku vai juridisku iemeslu dēļ nespēj sniegt līdzīgu informāciju (8. panta 3. punkts).

84. Līdz ar to direktīvas saturs ir līdzīgs Regulas Nr. 1798/2003 saturam. Tādēļ tiek uzlikts par pienākumu apmainīties ar informāciju, kas varētu būt pamatā nodokļu uzlikšanai.

85. Direktīvas 77/799 normas dažos punktos nav tik ieteicamas kā augstāk minētās regulas normas, paši dalībvalstu ziņā tiek atstāta informāciju pieprasītā dalībvalsts nodokļu pārvades ierīdņu pieaicināšana (6. pants). Tomēr informācijas sniegšanas jomā [direktīvā] tāpat kā Regulā Nr. 1798/2003, no vienas puses, tiek noteikta nodokļu informācijas atklāšana un, no otras puses, tiek radīts pamats pareizai nodokļu uzlikšanai.

86. Apstrīdētā Direktīva 2003/93 attiecina šo režīmu ar uz nodokļiem apdrošināšanas prēmijām. Tāpēc tāpat kā Regulas Nr. 1798/2003 gadījumā ar apstrīdētās direktīvas aptvertie jautājumi ir tik cieši saistīti ar nodokļu uzlikšanu, ka tie specifiski attiecas uz materiālajām nodokļu tiesībām un tādējādi uzskatāmi par fiskāliem noteikumiem netiešo nodokļu jomā.

D – *Secinājumi*

87. Rezultātā abos apstrīdētajos tiesību aktos ir ietverti fiskāli noteikumi. Tā kā Regula Nr. 1798/2003 attiecas uz PVN, tā pareizi tika balstīta uz EKL 93. pantu. Direktīva 2003/93 attiecas uz nodokļiem apdrošināšanas prēmijām un tādēļ jābalsta uz EKL 93. pantu. Tā kā tā turklāt kopumā maina Direktīvu 77/799, attiecoties ar uz Direktīvu 77/799 minētajiem tiešajiem nodokļiem, tad vienlaicīgi par juridisko pamatu varēja ņemt arī EKL 94. pantu. Līdz ar to tiesību aktiem ir izvēlēts pareizais juridiskais pamats.

88. Līdz ar to Komisijas prasība ir nepamatota un noraidāma.

VI – Par tiesīšanu izdevumiem

89. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesīšanu izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Padome ir pieprasījusi piespriezt Komisijai atlīdzināt tiesīšanu izdevumus un tā kā Komisijai spriedums nav labvēlīgs, tad jāpiespriež tai atlīdzināt tiesīšanu

izdevumus. Saskaņ� ar Reglamenta 69. panta 4. punktu personas, kas iest?juš?s liet?, sedz savus ties?šan?s izdevumus pašas.

VII – Secinājumi

90. Pamatojoties uz iepriekš?jo izkl?stu, es iesaku Tiesai spriest š?di:

1) pras?bu noraid?t;

2) Eiropas Kopienu Komisija atl?dzina ties?šan?s izdevumus;

3) ?rija, Portug?les Republika, k? ar? Lielbrit?nijas un Zieme??rijas Apvienot? Karaliste sedz savus ties?šan?s izdevumus pašas.

1 – Ori?in?lvaloda – v?cu.

2 – OV L 264, 1. lpp.

3 – OV L 264, 23. lpp.

4 – Padomes 1977. gada 19. decembra Direkt?va 77/799/EEK par dal?bvalstu kompetentu iest?žu savstarp?ju pal?dz?bu tiešo un netiešo nodok?u jom? (OV L 336, 15. lpp.).

5 – Padomes 1979. gada 6. decembra Direkt?va 79/1070/EEK, ar ko groza Padomes Direkt?vu 77/799/EEK par dal?bvalstu kompetentu iest?žu savstarp?ju pal?dz?bu tiešo un netiešo nodok?u jom? (OV L 331, 8. lpp.).

6 – Padomes 1992. gada 25. febru?ra Direkt?va 92/12/EEK par visp?r?ju rež?mu akc?zes prec?m un par š?du pre?u glab?šanu, apri?i un uzraudz?bu (OV L 76, 1. lpp.).

7 – Padomes 1992. gada 27. janv?ra Regula (EEK) Nr. 218/92 par administrat?vu sadarb?bu netiešo nodok?u jom? (PVN) (OV L 24, 1. lpp.).

8 – Komisija savu š?s regulas priekšlikumu tieši t?pat balst?ja uz EKL 100. A pantu (jaunaj? redakcij? p?c groz?jumiem – EKL 95. pants), ta?u neiebilda pret Padomes v?lmi main?t juridisko pamatu.

9 – Padomes 2002. gada 7. maija Regula (EK) Nr. 792/2002 par pagaidu groz?jumiem Regul? (EEK) Nr. 218/92 par administrat?vu sadarb?bu netiešo nodok?u jom? (PVN) sakar? ar papildu pas?kumiem, kas saist?ti ar elektronisko tirdzniec?bu (OV L 128, 1. lpp.). Pret šo regulu gan Komisija, gan Parlaments c?la pras?bu atcelt ties?bu aktu, jo, p?c vi?u dom?m, š? regula balst?j?s uz neatbilstošu juridisko pamatu (lietas C?272/02 [Komisija/Padome] un C?273/02 [Parlaments/Padome]). P?c tam, kad š? regula tika aizst?ta ar šaj? liet? apstr?d?to Regulu Nr. 1798/2003, abas pras?bas tika atsauktas.

10 – COM(2001) 294, gal?g? redakcija – 2001/0133 (COD) (OV C 270 E, 87. lpp.).

11 – COM(2001) 294, gal?g? redakcija – 2001/0134 (COD) (OV C 270 E, 96. lpp.).

12 – Padomes 1977. gada 17. maija Sest? direkt?va 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.).

13 – Šie noteikumi noteic, ka nodok?u pazi?ojums ar atz?m?m par elektroniski veiktajiem pakalpojumiem ir j?iesniedz elektronisk? form?. Satura zi?? [šie noteikumi] ir vien?di ar Sest?s

PVN direktīvas 26.c panta B daļas 5. punkta otro daļu, skat. arī šo secinājumu 23. punktu.

14 – Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 31. lpp.).

15 – Salīdzinoši skat. arī Tiesas 1991. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-300/89 Komisija/Padome, sauktu "Titāna oksīds", *Recueil*, I-2867. lpp., 10. punkts; Tiesas 2000. gada 4. aprīļa spriedumu lietā C-269/97 Komisija/Padome, *Recueil*, I-2257. lpp., 43. punkts, un Tiesas 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā C-211/01 Komisija/Padome, *Recueil*, I-8913. lpp., 38. punkts.

16 – Skat. arī 1.–3. apsvērumu, kuri ir iepriekš minēti secinājumu 8. punktā.

17 – Noteikti Direktīvā 77/799.

18 – Skat. 3. apsvērumu, kas ir iepriekš minēts secinājumu 28. punktā.

19 – Skat. arī ģenerālvokāļa Albēra [*Alber*] 2003. gada 9. septembra secinājumus lietā C-338/01 Komisija/Padome (2004. gada 29. aprīļa spriedums, *Recueil*, I-4829. lpp., 46. un turpmākie punkti).

20 – Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-338/01 Komisija/Padome (iepriekš minēts 19. zemsvētras piezīme, 60. punkts).

21 – Turpat, 58. punkts.

22 – Turpat, 63. punkts.

23 – Turpat, 64. un 65. punkts.

24 – Turpat, 67. punkts.

25 – Turpat, 66. punkts.

26 – COM (2001) 294, galīgā redakcija – 2001/0133 (COD); 2001/0134 (COD), 9. lpp., 4.2.5. punkts.

27 – Turpat.

28 – Tiesas spriedums lietā C-338/01 (Komisija/Padome, iepriekš minēts 20. zemsvētras piezīme, 64. punkts).

29 – Padomes 1976. gada 15. marta Direktīva 76/308/EEK (OV L 73 18. lpp.).